

LibreOffice
The Document Foundation

Handleiding voor Draw

Bijlage A Sneltoetsen en toetscombinaties

Documentatie voor LibreOffice is beschikbaar op
www.nl.libreoffice.org/ondersteuning/documentatie/
en www.odfauthors.org/libreoffice/nederlands

Auteursrechten

Dit document is onder auteursrecht © 2017 van de bijdragers die onderstaand zijn genoemd. U mag het verspreiden en/of aanpassen met inachtneming van de condities van GNU General Public License (<http://www.gnu.org/licenses/gpl.html>), versie 3 of hoger of de Creative Commons Attribution License (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>), versie 4 of hoger.

Alle handelsmerken in deze gids zijn eigendom van de rechtmatige eigenaars.

Medewerkers

Peter Schofield

Jean Hollis Weber

Reacties

Opmerkingen en suggesties kunnen aan de oorspronkelijke auteurs van de Engelstalige handleiding via de mailinglijst van het documentatieteam (documentation@global.libreoffice.org) gezonden worden.

Opmerking: alles wat u naar de mailinglijst stuurt, inclusief uw e-mailadres en andere persoonlijke informatie die in het bericht staat, wordt openbaar gearchiveerd en kan niet verwijderd worden.

Heeft u op- of aanmerkingen over de Nederlandstalige vertalingen dan kunt u terecht op de mailinglijst: discuss@nl.libreoffice.org

Inschrijven kan via een mailtje aan discuss+subscribe@nl.libreoffice.org

Vertalers

Kees Kriek

Henk van der Burg

Publicatiedatum en softwareversie

Gepubliceerd op 20 januari 2015. Gebaseerd op LibreOffice 4.2.

Vertaald mei 2017

Opmerking voor gebruikers van Mac

Sommige toetsaanslagen en menu-items zijn anders op een Mac dan in Windows en Linux. De tabel hieronder geeft enkele algemene vervangingen voor de instructies in dit hoofdstuk. Voor een meer gedetailleerde lijst, bekijk de Help van deze toepassing.

<i>Windows/Linux</i>	<i>Equivalent voor Mac</i>	<i>Effect</i>
Menuselectie Extra > Opties	LibreOffice > Voorkeuren	Toegang tot instellingsopties
<i>Klik met rechts</i>	<i>Control+klik of met rechts klikken, afhankelijk van de computerinstellingen</i>	Contextmenu openen
<i>Ctrl</i> (Control)	⌘ (Command)	Gebruikt met andere toetsen
<i>F5</i>	<i>Shift+⌘+F5</i>	De Navigator openen
<i>F11</i>	⌘+T	Het venster Stijlen en opmaak openen

Inhoud

Auteursrechten	iii
Opmerking voor gebruikers van Mac	iv
Inleiding	7
Specifieke functietoetsen en sneltoetsen van Draw	8
<i>Functietoetsen</i>	8
<i>Sneltoetsen voor tekeningen</i>	8
<i>Pagina-navigatie</i>	10
Algemene functietoetsen en sneltoetsen	10
<i>Menu's en menu-items openen</i>	10
<i>Menu-opdrachten benaderen</i>	10
<i>Werkbalkopdrachten benaderen</i>	11
<i>Navigeren en selecteren met het toetsenbord</i>	11
<i>Dialogvensters beheren</i>	11
<i>Hulp krijgen</i>	12
<i>Documenten beheren</i>	13
<i>Bewerken</i>	13
<i>Rijen en kolommen in tabellen selecteren</i>	14
Sneltoetsen definiëren	14
Meer leesmateriaal	14

Inleiding

U kunt LibreOffice gebruiken zonder een aanwijsapparaat, zoals een muis of touchpad, door de ingebouwde sneltoetsen en toetscombinaties te gebruiken. Taken zo gevarieerd en ingewikkeld als vastzetten en zwevend maken van werkbalken en vensters of het wijzigen van de grootte of positie van objecten, kunnen allemaal worden bereikt met slechts een toetsenbord. Hoewel LibreOffice zijn eigen uitgebreide reeks sneltoetsen heeft, biedt elke component andere, die specifiek zijn voor het werken ermee.

Voor hulp met LibreOffice-toetsenbordkoppelingen of alleen LibreOffice gebruiken met een toetsenbord, zoek de LibreOffice Help met de trefwoorden 'sneltoetsen' of 'toegankelijkheid'.

In aanvulling op het gebruik van de ingebouwde sneltoetsen (in deze bijlage opgesomd), kunt u ook uw eigen sneltoetsen definiëren. U kunt sneltoetsen toewijzen aan standaardfuncties van Draw of uw eigen macro's en ze opslaan voor het gebruik alleen met Draw of het gehele kantoorpakket van LibreOffice.

Om de sneltoetsen aan uw behoeften aan te passen, gebruikt u het dialoogvenster **Aanpassen**, zoals in deze sectie wordt beschreven.

Opmerking

Sommige sneltoetsen in deze bijlage kunnen door uw besturingssysteem zijn toegewezen. Toetsen die al zijn toegewezen door uw besturingssysteem zijn niet beschikbaar voor LibreOffice. Probeer andere toetsen toe te wijzen voor LibreOffice in **Extra > Aanpassen > Toetsenbord** of voor uw computersysteem. Voor meer informatie over het aanpassen van LibreOffice, zie de *Handleiding voor beginners*.

Specifieke functietoetsen en sneltoetsen van Draw

Functietoetsen

Sneltoetsen	Effect
<i>F1</i>	Opent LibreOffice Draw Help.
<i>F2</i>	Activeert de tekstmodus, om tekst toe te voegen of te bewerken.
<i>F3</i>	Betreedt een groep om individuele objecten te bewerken.
<i>Shift+F3</i>	Opent het dialoogvenster Dupliceren .
<i>Ctrl+F3</i>	Verlaat een groep.
<i>F4</i>	Opent het dialoogvenster Positie en grootte .
<i>F5</i>	Opent de <i>Navigator</i> .
<i>F7</i>	Controleer spelling.
<i>Ctrl+F7</i>	Opent de woordenlijst (thesaurus).
<i>F8</i>	Zet <i>Punten bewerken</i> aan/uit.
<i>Ctrl+Shift+F8</i>	Past tekst aan het frame aan.
<i>Shift+F10</i>	Opent het contextmenu van een geselecteerd object.
<i>F11</i>	Opent het venster Stijlen en opmaak .

Sneltoetsen voor tekeningen

Sneltoetsen	Effect
<i>Plus (+)</i>	Inzoomen.
<i>Min (-)</i>	Uitzoomen.
<i>Vermenigvuldigen (*)</i> (numeriek gedeelte)	Zoomen om de pagina het scherm te laten vullen.
<i>Delen (/)</i> (numeriek gedeelte)	Op de huidige selectie inzoomen.
<i>Ctrl+Shift+G</i>	Groepeert geselecteerde objecten.
<i>Shift+Ctrl+Alt+A</i>	Heft de geselecteerde groepering op.
<i>Ctrl+Shift+K</i>	Combineert geselecteerde objecten.
<i>Ctrl+Alt+Shift+K</i>	Heft combineren van geselecteerde objecten op.
<i>Ctrl+Shift+Plus (+)</i>	Plaatst huidige selectie vooraan.
<i>Ctrl+Plus (+)</i>	Plaatst huidige selectie één laag omhoog.
<i>Ctrl+Min(-)</i>	Plaatst huidige selectie één laag omlaag.
<i>Ctrl+Shift+Min (-)</i>	Plaatst huidige selectie achteraan.

Sneltoetsen	Effect
<i>Page Up</i>	Gaat naar de vorige pagina.
<i>Page Down</i>	Gaat naar de volgende pagina.
<i>Ctrl+Page Up</i>	Gaat naar de vorige laag.
<i>Ctrl+Page Down</i>	Gaat naar de volgende laag.
<i>Pijltoets</i>	Verplaatst het geselecteerde object in de richting van de pijltoets.
<i>Ctrl+Pijltoets</i>	Verplaatst de paginaweergave in de richting van de pijltoets.
<i>Ctrl+klik</i> tijdens slepen van een object.	Maakt een kopie van het gesleepte object wanneer de muisknop wordt losgelaten. Merk op dat deze sneltoets alleen werkt wanneer de optie <i>Kopieer bij het verplaatsten</i> in LibreOffice > LibreOffice Draw > Algemeen geactiveerd is (deze optie is standaard geactiveerd).
<i>Ctrl+Enter</i> met focus op het toetsenbord (F6) op een tekenobject-pictogram op de werkbalk van de hulpmiddelen.	Voegt een tekenobject in met standaard afmetingen, in het midden van de huidige weergave.
<i>Shift+F10</i>	Opent het contextmenu voor het geselecteerde object.
<i>F2</i>	Gaat naar de tekstmodus.
<i>Enter</i>	Gaat naar de tekstmodus als er een tekstobject geselecteerd is.
<i>Ctrl+Enter</i>	Gaat naar de tekstmodus als er een tekstobject geselecteerd is. Als er geen tekstobjecten zijn of u heeft alle tekstobjecten van een pagina al doorlopen, wordt er een nieuwe pagina toegevoegd.
<i>Alt</i>	Druk op de <i>Alt</i> -toets en sleep met de muis om een object te tekenen of de grootte van een object te wijzigen, vanuit het midden van het object naar buiten toe.
<i>Alt</i> + klikken op een object	Selecteert het object achter het geselecteerde object.
<i>Alt+Shift</i> + klikken op een object	Selecteert het object vóór het geselecteerde object.
<i>Shift</i> tijdens selecteren van een object	Voegt een object aan de selectie toe of verwijdert het uit de selectie
<i>Shift</i> tijdens verplaatsen van een object	Beperkt het verplaatsen van het geselecteerde object tot een veelvoud van 45 graden.
<i>Shift</i> tijdens slepen om een object te maken of de grootte te wijzigen	Beperkt de grootte om de verhoudingen van het object te behouden.
<i>Tab</i>	Doorloopt de objecten op de pagina in de volgorde waarin ze gemaakt zijn.
<i>Shift+Tab</i>	Doorloopt de objecten op de pagina in de omgekeerde volgorde waarin ze gemaakt zijn.
<i>Esc</i>	Verlaat de huidige modus.

Pagina-navigatie

Sneltoetsen	Effect
<i>Home/End</i>	Stelt de focus in op de eerste/laatste pagina.
<i>Pijl naar links</i> of <i>Pijl naar rechts</i> of <i>Page Up/Page Down</i>	Stelt de focus in op de volgende/vorige pagina.
<i>Enter</i>	Maakt een nieuwe pagina.

Algemene functietoetsen en sneltoetsen

Menu's en menu-items openen

Sneltoetsen	Result
<i>Alt+<?></i>	Opent een menu waarbij <?> het onderstreepte teken is van het menu dat u wilt openen. Bijvoorbeeld, <i>Alt+B</i> opent het menu Bestand . In een geopend menu hebben menu-items ook onderstreepte tekens. Om deze menu-items rechtstreeks te benaderen, drukt u op de toets van het onderstreepte teken. Wanneer twee menu's hetzelfde onderstreepte teken hebben, drukt u opnieuw op de toets van het onderstreepte teken om naar het volgende item te gaan. Als een item in een menu geen onderstreept teken heeft, moet u er rechtstreeks op klikken.
<i>Esc</i>	Sluit een geopend menu.
<i>F6</i>	Herhaaldelijk op <i>F6</i> drukken, wijzigt de focus en doorloopt de volgende objecten: Menubalk Elke werkbalk van boven naar beneden en van links naar rechts Elk vrij venster van links naar rechts Document
<i>Shift+F6</i>	Doorloopt de objecten in tegengestelde richting.
<i>Ctrl+F6</i>	Schakelt de focus naar het document.
<i>F10</i> of <i>Alt</i>	Schakelt over naar de menubalk en terug.
<i>Esc</i>	Sluit een geopend menu.

Menu-opdrachten benaderen

Druk op *Alt*, *F6* of *F10* om het eerste item op de *Menubalk* te selecteren (het menu *Bestand*). Met de pijl naar rechts wordt het volgende menu aan de rechterzijde geselecteerd; met de pijl naar links het vorige menu. De toetsen *Home* en *End* selecteren het eerste en het laatste item op de *Menubalk*.

De pijl omlaag opent een geselecteerd menu. Nogmaals op de pijl omhoog of de pijl omlaag drukken doorloopt de menu-opdrachten. De pijl naar rechts opent eventuele submenu's.

Druk op *Enter* om de geselecteerde menu-opdracht uit te voeren.

Werkbalkopdrachten benaderen

Druk herhaaldelijk op *F6* totdat het eerste pictogram op de werkbalk geselecteerd is. Gebruik de pijltoetsen naar rechts en naar links om een pictogram op de horizontale werkbalk te selecteren. Gebruik vergelijkbaar de pijltoetsen omhoog en omlaag om een pictogram op de verticale werkbalk te selecteren. De toets *Home* selecteert het eerste pictogram op een werkbalk en de toets *End* het laatste.

Druk op *Enter* om het geselecteerde pictogram te activeren. Als het geselecteerde pictogram normaal gesproken een opvolgende muisactie vereist, zoals het invoegen van een rechthoek, dan is de *Enter*-toets niet voldoende; Druk in dit geval op *Ctrl+Enter*.

Druk met *Ctrl+Enter* op een pictogram om een tekenobject te maken. Het tekenobject wordt in het midden van de weergave geplaatst, met voorgedefinieerde afmetingen.

Druk met *Ctrl+Enter* op het pictogram **Selecteren** om het eerste tekenobject in het document te selecteren. Als u het geselecteerde tekenobject wilt bewerken, de grootte wilt aanpassen of het wilt verplaatsten, gebruikt u eerst *Ctrl+F6* om de focus in het document te zetten.

Navigeren en selecteren met het toetsenbord

U kunt met het toetsenbord door een document navigeren en selecties maken.

Druk op de toets of toetscombinaties die in de volgende tabel staan om de cursor te verplaatsen.

Om de tekens onder de verplaatsende cursor te selecteren, houdt u de *Shift*-toets ingedrukt, terwijl u de cursor verplaatst.

Sneltoetsen	Functie	Plus Ctrl-toets
Pijl naar rechts en naar links	Verplaatst de cursor één teken naar rechts of naar links.	Verplaatst de cursor één woord naar rechts of naar links.
Pijl omhoog en omlaag	Verplaatst de cursor vooruit of achteruit op een regel.	(<i>Ctrl+Alt</i>) Verplaatst de huidige alinea omhoog of omlaag.
<i>Home</i>	Verplaatst de cursor naar het begin van de huidige regel.	Verplaatst de cursor naar het begin van het huidige document.
<i>End</i>	Verplaatst de cursor naar het einde van de huidige regel.	Verplaatst de cursor naar het einde van het huidige document.
<i>PgUp</i>	Gaat één pagina omhoog.	Verplaatst de cursor naar de koptekst.
<i>PgDn</i>	Gaat één pagina omlaag.	Verplaatst de cursor naar de voettekst.

Dialoogvensters beheren

Wanneer u een dialoogvenster opent, wordt één element (zoals een knop, een optieveld, een invoer in een keuzelijst of een keuzevakje) gemarkeerd of aangegeven met een gestippeld vakje rond het veld of de naam van de knop. Op dit element staat de focus.

Sneltoetsen	Resultaat
<i>Enter</i>	Activeert de geselecteerde knop. Als er geen knop geactiveerd is zal, meestal, Enter gelijk zijn aan OK .

Sneltoetsen	Resultaat
<i>Esc</i>	Sluit een dialoogvenster zonder eventuele wijzigingen, die gemaakt werden terwijl het dialoogvenster geopend was, op te slaan. Meestal is <i>Esc</i> gelijk aan Annuleren. Wanneer een geopende keuzelijst geselecteerd is, sluit <i>Esc</i> de lijst.
<i>Spatiebalk</i>	Vinkt een leeg keuzevakje aan. Maakt een aangevinkt keuzevakje leeg.
Pijlen omhoog en omlaag	Verplaatst de focus langs de lijst omhoog en omlaag. Verhoogt of verlaagt de waarden van een variabele. Verplaatst de focus verticaal binnen een sectie van een dialoogvenster.
Pijlen naar links en naar rechts	Verplaatst de focus horizontaal binnen een sectie van een dialoogvenster.
<i>Tab</i>	Zet de focus naar de volgende sectie of element van het dialoogvenster. Zet de focus naar de volgende sectie of element van het dialoogvenster.
<i>Shift+Tab</i>	Zet de focus terug in de vorige sectie of element van het dialoogvenster.
<i>Alt+Pijl omlaag</i>	Toont items van een keuzelijst.

Hulp krijgen

Sneltoetsen	Resultaat
<i>F1</i>	Opent het Helpvenster van LibreOffice. In LibreOffice Help: springt naar de eerste helppagina van het geselecteerde tabblad.
<i>Shift+F1</i>	Verandert de cursor in het <i>Wat is dit ?</i> vraagteken. Toont de tip voor een item onder de cursor.
<i>Shift+F2</i>	Toont een tip voor een geselecteerd item.
<i>Esc</i>	In LibreOffice Help: gaat één level omhoog.

Documenten beheren

Sneltoetsen	Resultaat
<i>Ctrl+F4</i> of <i>Alt+F4</i>	Sluit het huidige document. Sluit LibreOffice wanneer het laatste geopende document gesloten is.
<i>Ctrl+O</i>	Start het dialoogvenster Openen om een document te openen.
<i>Ctrl+S</i>	Slaat het huidige document op. Als u aan een niet eerder opgeslagen document werkt, zal de snelkoppeling het dialoogvenster Opslaan als openen.
<i>Ctrl+N</i>	Maakt een nieuw document.
<i>Shift+Ctrl+N</i>	Opent het dialoogvenster Sjabloonmanager .
<i>Ctrl+P</i>	Opent het dialoogvenster Afdrukken om het document af te drukken.
<i>Ctrl+Q</i>	Sluit de toepassing.
<i>Del</i>	In de dialoogvensters Opslaan en Openen , verwijdert het de geselecteerde bestanden of mappen. Items kunnen teruggehaald worden uit de <i>Prullenbak</i>
<i>Shift+Del</i>	In de dialoogvensters Opslaan en Openen , verwijdert het de geselecteerde bestanden of mappen. Items zijn definitief verwijderd: ze kunnen niet teruggehaald worden uit de <i>Prullenbak</i> .
<i>Backspace</i>	In de dialoogvensters Opslaan en Openen , toont de inhoud van de hoofdmap van de huidige map.

Bewerken

Sneltoetsen	Resultaat
<i>Ctrl+X</i>	Knipt geselecteerde items.
<i>Ctrl+C</i>	Kopieert geselecteerde items naar het klembord.
<i>Ctrl+V</i>	Plakt gekopieerde of geknipte items vanuit het klembord.
<i>Ctrl+Shift+V</i>	Opent het dialoogvenster Plakken speciaal .
<i>Ctrl+A</i>	Selecteert alles.
<i>Ctrl+Z</i>	Maakt de laatste actie ongedaan.
<i>Ctrl+Y</i>	Voert de laatste actie opnieuw uit.
<i>Ctrl+Shift+Y</i>	Herhaalt de laatste opdracht.
<i>Ctrl+F</i>	Opent de <i>Zoekbalk</i> .
<i>Ctrl+H</i>	Opent het dialoogvenster Zoeken en vervangen .
<i>Ctrl+Shift+F</i>	Zoekt naar het laatst ingevoerde zoekcriterium.
<i>Ctrl+Shift+R</i>	Ververst (tekent opnieuw) de documentweergave.
<i>Ctrl+Shift+I</i>	Toont of verbergt de cursor in alleen-lezen tekst.

Rijen en kolommen in tabellen selecteren

Sneltoetsen	Resultaat
<i>Spatiebalk</i>	Wisselt de rijselectie, behalve wanneer de rij in de modus <i>Bewerken</i> staat.
<i>Ctrl+Spatiebalk</i>	Wisselt de rijselectie.
<i>Shift+Spatiebalk</i>	Selecteert de huidige kolom.
<i>Ctrl+PgUp</i>	Verplaats de aanwijzer naar de eerste rij.
<i>Ctrl+PgDn</i>	Verplaats de aanwijzer naar de laatste rij.

Sneltoetsen definiëren

In aanvulling op de ingebouwde sneltoetsen die in deze bijlage worden opgesomd, kunt u uw eigen sneltoetsen maken. Zie de *Handleiding voor beginners* voor meer informatie over het definiëren van sneltoetsen.

Meer leesmateriaal

Voor hulp met de sneltoetsen van LibreOffice of het gebruiken van LibreOffice met een toetsenbord, zoek in de Help van LibreOffice naar de woorden "sneltoetsen" of "toegankelijkheid".